

САША РАДОЈЧИЋ

ОЛИВЕРА НЕДЕЉКОВИЋ ПЕСМА, ГРАНИЦА СВЕТОВА

ЧАЧАК, 2015.

Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“

Господар Јованова бр. 5, 32000 Чачак, Тел/факс: 032 340 960, 032 223 608
www.cacak-dis.rs e-mail: biblioteka@cacak-dis.rs

На основу члана 9. и 10. Правила о организовању песничке манифестације „Дисово тралеће“, жири за доделу Дисове награде у саставу: Васа Павковић, председник, др Горан Максимовић и др Ђорђе Деслић, на састанцима одржаним 26. 2. 2015. у Београду и 5. 3. 2015. у Чачку једногласно је донео

ОДЛУКУ

да се Дисова награда за 2015. додели песнику Саша Радојчићу из Сомбора

Образложење

Жири је на своја два састанка навлажно разматрао дело већег броја одличних српских песникања и песника који конкуришу за ову угледну песничку награду, награду која носи једно од најважнијих књижевних имена српске културе. Након формирања ужег избора, жири је разматрао опус сваког од кандидата. На крају дуже дискусије жири је једногласно донео одлуку да овогодишња награда буде додељена песнику Саша Радојчићу, који је својим песничтвом избио у сами врх наше савремене лирике, током последњих четврт века. Певачући о искуствима и искушењима савременог човека и актуелног доба, са једном ненаметљивом емоционалном дистанцом, Саша Радојчић је полазећи од властитог животног искуства али и извесног поштивања историје филозофије, створио респектабилно песничко и књижевно дело. Полазећи од свести о изрошености језика, он је на основу својих доживљаја али и митских вештаца и обрзаца европске културе написао низ песничких књига које импонују својом духовном зрелошћу али и отвореношћу за разноврсне садржаје егзистенцијалних и културних ситуација и феномена. Пишући из отвореног интелектуалног простора, песник Саша Радојчић је у одређеним моментима свог песничтва додигао и у интересантан дослех са полстидијним мотивима и темама Дисове лирике.

Жири

Васа Павковић, председник

Горан Максимовић

Ђорђе Деслић

Чачак, 5. март 2015. године

ВОЈИСЛАВ КАРАНОВИЋ

ДАХ СТВАРИ

ЈЕЛЕНА МАРКОВИЋ

КАКО СМО СЕ ИГРАЛИ СА ПОКОЈНОМ БАКОМ

Драган Јовановић Даниловић

ВИНО С ВУЛКАНА

Ана Ристовић НЕШТО СВЕТЛИ

Чачак, 2012

52.

ДИСОВО ПРОЛЕЋЕ

52. Дисово пролеће ПЕСМА, ГРАНИЦА СВЕТОВА

Каталог изложбе посвећене Саши Радојчићу,
добитнику Дисове награде за 2015. годину

Аутор изложбе и каталога: Оливера Недељковић

Дизајн изложбе и каталога: Миленко Савовић

*Фотографија
на насловној страни:* Срђан Вуловић

Уредник: Даница Оташевић

Издавач: Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“ – Чачак

Аутор захваљује Саши Радојчићу, Народној библиотеци „Стефан Првовенчани“ у Краљеву, Срђану Вуловићу, Живку Николићу, Тањи Крагујевић, Петру Милорадовићу, Браниславу Зубовићу и Енесу Халиловићу на фотографијама уступљеним за изложбу, а Гордани Ђилас и Јелени Јовин, библиотекарима Библиотеке Матице српске, као и Маријани Матовић и Тамари Јанковић, библиотекарима Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“, на драгоцену помоћ при изради каталога.

Изложба је отворена у Одељењу за одрасле читаоце Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“, од 29. маја до 30. јуна 2015. године

Оливера Недељковић

ПЕСМА, ГРАНИЦА СВЕТОВА

Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“

Чачак, 2015.

О чему говоримо када говоримо о будућности поезије? О поезији, или о себи? Јер да ће поезије бити и када више не буде нас који о њеној будућности размишљамо, јасно је. Са нама се не окончава свећ. У шом смислу, поезија има будућност, без обзира не будућности песника. Истина, у овом часу, ми ништа поближе не можемо да кажемо о облику ше будућности. Поезија ће живети, биће душа које ће се изражаваши песмом, ши изрази ће сшизати до других душа у облику који ће будућа времена смашрати најирличнијим. Већ данас на Интернету постоје веб-сшране посвећене поезији. Сшрах од нових медија и њиховој шобоже појубној деловања на песничштво, дакле нема много ошрвања. Кључно је шишање како ће песници усшевати да шрепознају и изразе шромене у осећајности будућних времена. Хоће ли њихова песма усшевати да очува однос шрема истини, или ће шосшати само леи шривид? Хоће ли у поезији насшавиши да шулсира живо језиро једној језика? Хоће ли се у песми ошварати живош и свеш? Поезија је насшала у доба свеошше усмености, шреживела је једном тианшски најор ашшракције који је човечанштво учинило када је ошкривено шисмо – и нема јакој разлоа да сумњамо у будућности поезије у раздобљу нове усмености које нам ошвара ера елекшронских медија. Сад, можда ће се неки чиниоци шреобразиши или несшати (мислим да шосебно шишање аушоршва може да изјуби на важности у шовезивању на мрежи која шокрива свеш), али поезија, поезија ће живети. Макар и без књиа. Без инокосних песника. Само као поезија.

Будућност поезије, без знака питања / Саша Радојчић.

У: Поезија (Београд). – Год. 1, бр. 3-4 (децембар 1996), стр. 207.

СВЕ ШТО САМ БИО

Биографија добитника Дисове награде за 2015. годину

*Мосћови су у нама,
У нама су іранице.
Свему шћо іролази
Оірћемо вео смисла
И заішамњујемо сјај сћивари
О ітрајносћи снујући.*

Sasa Radjic

Песник, књижевни критичар, есејиста, преводилац и универзитетски професор Саша Радојчић рођен је 12. јануара 1963. године у Сомбору, где и данас живи. Дипломирао је и докторирао филозофију на Филозофском факултету у Београду, а на Филолошком факултету у Београду магистрирао је у области Науке о књижевности.

Предаје Филозофију уметности на Факултету ликовних уметности у Београду.

Као млад песник био је учесник фестивала поезије у Титограду, Лозници, Врбасу и Бијелом Пољу. За песме, од којих ће се неке наћи међу корицама прве збирке песама, награђен је првом наградом на сусретима младих песника у Титограду (1983) и Бијелом Пољу (1985), а на конкурс приштинског *Нової свейа* другом наградом (1985).

Објавио је књиге песама (*Узалуд снови*, 1985; *Камерна музика*, 1991; *Америка и груіе іесме*, 1994; *Елеііје, нокітурна, еііде*, изабране и нове песме, 2001; *Чейіри іодішња доба*, 2004. и *Cyber zen*, 2013. године). У едицији *Књија іосћа*, поводом 52. „Дисовог пролећа“, Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“ објавила је изабране и нове песме Саше Радојчића *Дуіе и крайіке іесме* 2015. године. Поезија му је превођена на енглески, немачки, мађарски, пољски, румунски, шпански и словеначки језик.

Радојчић је аутор четири теоријске студије (*Нишћа и ірах*, 2006; *Сћайање хоризонаіа*, 2010; *Разумевање и збивање*, 2011; *Увод у филозофију умейносћи*, 2014) и и две збирке огледа и критика (*Поезија, време будуће*, 2003. и *Провидни анћели*, 2003). Са немачког језика

превео је књиге једног од најзначајнијих немачких филозофа XX века Ханса-Георга Гадамера (*Похвала теорији*, 1996; *Филозофија и поезија*, 2002; *Ко сам ја и ко си ти*, 2009), као и дела Мартина Хајдегера (*Извор уметничког дела*, 1996), Вилхелма Дилтаја (*Доживљај и његово мишљење*, 2004), Ридигера Зафранског (*Зло или драма слободе*, 2005) и Ернста Јингера (*Дроје и омијеноси*, 2007). Преводилац је и текстова Клауса Елера, објављених у хрестоматији *Византијска филозофија* Василија Татакиса, текстова Фридриха Ничеа публикованих у тематском двоброју 152/153 часописа *Градац*, огледа *О условима и могућностима новог хуманизма*

Свети је велики и привлачан, шездесете године минулог века

Свети какав је могао бити: будући песник 1971. године

Карла Јасперса, публикованог у *Летопису Мајнице српске* у новембру 2001. године, као и есеја Хуга фон Хофманстала и Хајнриха Мана уврштених у *Антологију немачког есеја*, коју је приредио Драган Стојановић 2009. године.

Добитник је књижевних признања: „Печат вароши сремскокарловачке“ за циклус песама, Награде „Бранко Топић“ за књигу *Елеије, ноћурна, епиге*, Награде „Ђура Јакшић“ за збирку *Четири годишња доба*. Награда „Ленкин прстен“ додељена му је за песму *На острвима блажених*, објављену у *Летопису Мајнице српске* у априлу 2013. године. Годишњом наградом Друштва књижевника Војводине награђен је његов превод Гадамерове *Похвале теорији*, а Награда „Милан Богдановић“ припала му је за критички текст о поезији Борислава Радовића, објављен у новосадском *Дневнику*, под насловом *Песник песама*, 18. септембра 2002. године.

Стални је члан-сарадник Матице српске и члан Одбора Одељења за језик и књижевност Матице српске. Такође, члан је Српског ПЕН центра, Српског књижевног друштва, Српског филозофског друштва, Естетичког друштва Србије и Друштва за античку студију Србије.

Био је члан уредништва часописа *Летопис Мајнице српске*, *Домени* и *Норма*. Покренуо је и уређивао веб-сајт *Меџафора*, посвећен поезији.

Учесник је научних скупова посвећених најистакнутијим ствараоцима српске књижевности. Аутор је бројних интервјуа са књижевним савременицима, писац знатног броја огледа о српским песницима у зборницима и периодици, као и бројних пропратних текстова за књиге Јована Христића, Мирјане Стефановић, Селимира Радуловића, Ивана Негришорца, Недељка Радловића, Благоја Баковића, Владимира Копицла, Драгана

Јовановића Данилова, Војислава Карановића, Ане Ристовић, Дејана Алексића, Јелене Марковић, Бранислава Зубовића и других аутора.

Учествовао је у раду жирија за доделу књижевних признања: „Васко Попа“, Дисова награда, Бранкова награда, „Бранко Миљковић“, „Ђорђе Јовановић“, „Ђура Јакшић“ и других.

Ожењен је Јадранком. Имају синове Стефана и Филипа.

У ЧИЈЕ ИМЕ ГОВОРИ ПЕСНИК?

Питање *у чије име говори песник* на први поглед као да спада у она питања која на просто провоцирају брз одговор: песник говори само у своје име; неко би, осетивши да се у питању можда крије још нешто, додао: *данас, њесник говори само у своје име*. Тај одговор, и поготово његов додатак учињен из опрезности, ипак не бисмо смели да оставимо без даљих питања. Има нешто у њиховој брзини и лакоћи, што нас наводи да тражимо појашњења.

Реч *данас* сугерише да није тако било *јуче*, али сугерише и да је онај ко то изговара сигурнији у истинитост својих речи него што би био када би рекао *увек* и *у свим временима*. Јер, не само данас, неповерење према универзалним генерализацијама представља облик

Нису њо само јодине, време кад били смо нешто млађи: песник 1995. године

разборитог отпора логици идентитета. И добро, ако је тако, како је ствар могла да стоји јуче, када је реч о томе у *чије име говори песник*?

Ако није говорио само у своје име, песник је говорио (и) у име неког колектива. У најмању руку, он је могао да полаже право да говори у име колектива, право да његов говор има општије важење. За примере, не морамо ићи у веома старо доба, када је песник могао да говори у име цркве, династије или свог добротвора и заштитника. Пре само 150–200 година, класицистички песник је могао да изговара универзалне истине (етичке, метафизичке) и да претендује да говори у име свих; могло би се сликовито рећи, као да је човечанство проговарало кроз песникову

Љубав и речи, речи и љубав: са супругом Јадранком, крајем осамдесетих година

уста. Првоборци романтизма су нас потом научили да се „човечанство“ састоји од многих народности, и да се песник, одређен и омеђен језиком којим говори, не само обраћа одређеној публици с којом дели језик, већ и да је заступа. Песник говори у име (свога) народа. Велику одговорност, дакле, песник носи на плећима и по класицистичком и по романтичарском схватању. Бити гласноговорник колектива – замислимо које варијације су ту све могуће у зависности од тога како широко одређујемо колектив (нпр. као класу или као неку другу друштвену групу) та идеја очигледно није у сагласју са кругом представа на које смо данас навикнути, и према којима је песник индивидуалист и *говори у своје име*.

У Дисовим двома за живота објављеним књигама песама срећемо не само говор модерне индивидуе (у збирци *Ушћољене душе*), него и напор да се поново говори у име колектива (у

збирци *Ми чекамо цара*). Када песму „Јутарња идила“ започиње стиховима „Имао сам и ја веселих часова, / Није мени увек било као сада“, чак и када у „Нирвани“ обухвата једним погледом целину актуелног и бившег бића („И све што је постојало икад, / Своју сенку све што имађаше, / Све што више јавити се никад, / Никад неће к мени дохођаше“), Дис говори у своје име. Болно песниково *Ја* средиште је, извор и увир света његове песме. Но, у песмама из збирке *Ми чекамо цара* песник настоји да каже *Ми*. То што нам се чини да је са мање успеха умео да каже *Ми* него *Ја*, не долази толико одатле што би у начелу било теже певати у име колектива, него у своје име, колико зато што такво певање већ почетком двадесетог века личи на један углавном закаснио рефлекс.

Наравно, изговарање *Ја* (или *Ми*) још ништа не мора да значи. Најважнији песник наше класицистичке традиције, сав у напору да искаже универзалне етичке истине, Стерија, своју најличнију песму, „Надгровије“ које је наменио самоме себи, остварио је а да

Оно што нисам, можда би они моли били: синови Стефан и Филип у Будви, последња деценија протеклог века

ниједном није употребио заменицу Ја. Са друге стране, у многим приликама када је хтео да говори Ми, испостављало се да његови савременици нису били спремни да се с том заменицом поистовете. Заменице, рекосмо, још ништа не значе, песма није замена за нешто друго и важније, она је за песника прва и најважнија. Ма како да говори, песник улаже себе целог. Али у чије име?

Данас се заступају најразноврсније идеје, па изгледа да је могуће тврдити чак и то да песник не говори више ни у чије име, да је он само обични артиста који вешто слаже стихове и песме, које се више не тичу никога, не говоре никоме, и у којима песник, ни сам себи не верујући, мрмља нешто неодређено себи у браду (или се дере у ветар, резултат је исти). Али том екстремно скептичком ставу, коме на руку иду савремене филозофске теорије које од своје прагматистичке нужде граде врлину, противи се песничка интуиција и песничко искуство. Да, не може се више бити гласноговорник, ма како уско одређене групе. Да, напуштена је илузија о јединству и целовитости *Ја* које проговара у некој песми. Да, између песме и *Ја* све упорније се успоставља однос узајамног заборавља о чему уосталом имамо шта да чујемо и од Диса.

Песник данас говори у своје име. Али он то чини уверљиво само ако успе да *Ја* своје песме претвори у *Ти*, не у конкретно, него у неко

могуће *Ти*. *Ти* које је *Ја*, свако од нас. Крајње индивидуално и опште у исти мах. У то име говори песник.

Беседа Саше Радојчића, изговорена пред Дисовом бисџом у дворишту Народног музеја у Чачку, 21. маја 2004. године на 41. „Дисовом пролећу“

По њиховим ѿрајовима – ѿстоје ли завети узвишенији од ѿоја? Радојчић говори слово о поезији на 41. Дисовом пролећу 21. маја 2004. године

СТВАРАЛАШТВО САШЕ РАДОЈЧИЋА

ЗБИРКЕ ПЕСАМА

1. УЗАЛУД СНОВИ / Саша Радојчић ; [ликовно-графичка опрема Милан Јовановић Јофке]. – Сомбор : Народна библиотека „Карло Бијелицки“, 1985 (Сомбор : Просвета). – 42 стр. : илустр. ; 22 см. – (Библиотека Голуб ; књ. 26)

Тираж 500. – Слика аутора и белешка на пре-савитку кор.

ПЕСМА О ПЕСМИ

(За С. Р.)

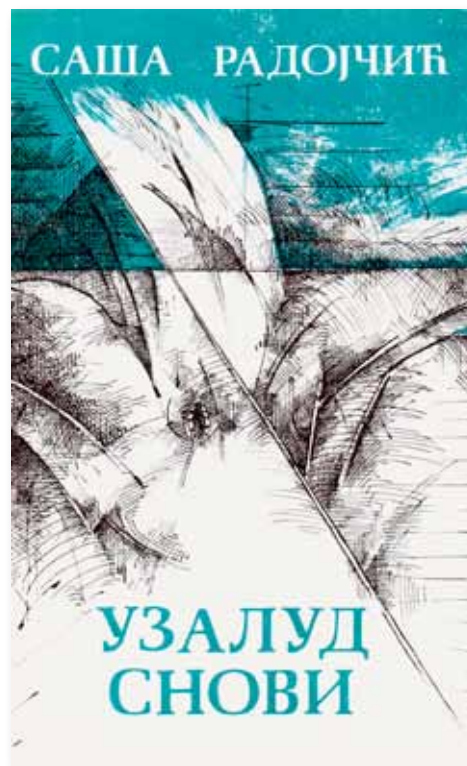
Неки се испуне светским болом
поспу главу пепелом па цвиле
бљују велике речи ох како пате
Други са трона своје гордости
благосиљају нас смртнике бодре нас
ох како су величанствени
Неки лудо воле али несрећно
или срећно свеједно ту су опет
стихови њихове среће или несреће
ох какви су

А ја

седнем узмем перо
а мастило оно плаво оно пише
мене ту нема нигде
па ипак кажем песма је моја
тек понекад се запитам шта би било
да немам то чаробно из бајки перо
перо што постаје песник
и да ли бих и ја тада писао песме.

Већ у књизи *Узалуд снови* (1985) срећемо заснивање говора о стварима. Овај говор ће се продуктивно усложњавати у наредним песниковим књигама, али већ у овој прецизно је означен распон говора и његов интонацијски рез. Од „повратка стварима“ песник стиже до свести да „негдашњи облик ствари изгубио сам бирајући овај“. Може се рећи да је синтагма „узалуд снови“ друго име поменутог распона.

Повратак стварима / Гојко Божовић.
У: Поезија у времену : о српској поезији друге половине 20. века / Гојко Божовић. – Подгорица : Октоих, 2000. – Стр. 303.

2. КАМЕРНА МУЗИКА : песме / Саша Радојчић. – Београд : Нолит, 1991 (Суботица : Бирографика). – 52 стр. ; 19 cm

Тираж 800. – Слика аутора и белешка на преса-витку кор.

ПЕСМА КЊИШКОГ МОЉЦА

рекла си да волиш ломне
жутим превучене барске кринове
и да би их се набрала

откидам велик цвет
подсећа ме на тебе
и стављам га међу листове речника

говорим то је књига
као створена
да те сакријем од света

и сачувам
глаголи ће те ваљда нечем научити
или ће ти ако ништа друго

коса замирисати учевним мемлама
а то је мени бар
више него довољно

Дубок је и темељан Радојчићев захват у ткиво света: песма је тајна и решење тајне, истовремено. Облици овог света су изгубљени у наговештеној катаклизми: остало је не само ћутање, већ магла и отупелост. Реченица је немоћна пред зјапом који не треба само именовати већ и преживети након именовања.

Лирски каталог крхотина / Саша Јеленковић.
У: *Књижевне новине* (Београд). – Год. 44, бр. 854 (15. децембар 1992), стр. 14.

Песници тишине, речи и сенки: Саша Радојчић, Саша Јеленковић, Драган Јовановић Данилов и књижевни критичар Тихомир Брајовић на Фестивалу „Млади мај“ у Зајечару 21. маја 1998. године

3. АМЕРИКА И ДРУГЕ ПЕСМЕ / Саша Радојчић. – Београд : Нолит, 1994 (Београд : Гораграф). – 59 стр. ; 20 cm

Тираж 500. – Слика аутора и белешка на пре-савитку кор.

ДВОРИШТЕ

дечак трчи. ако се озноји, коса му воња
на панонију. препознам тај мирис у шетњи,
када се изненада спусти с липа или навали
из отвореног прозора. његова свест
не познаје песму али је пева покретима.
оно што нисам, можда би он могао бити:
стварност једне жеље. ако помилује травку,
израшће кајсија. ако баца лопту увис,
никада се нећу спустити. хоће ли моћи
да ми опрости ову доколицу, песму
у дворишту? свет је велик и призива,
узалуд чека. купићу огледало и ставити га
на врата. с оне стране све је
болно исто. разлика је прогнана.

Лирски говор Саше Радојчића обликован је од исказа мирних, без снажнијих стилогених нагласака. Опет, испод те површине, осећа се сасвим брижан језичко-стилски рад и старање. Клонећи се интензивније лирске музике, ова ненаметљива језичка брижност производи честе, благе таласе еуфоније које упућује према читаочевом унутарњем слуху.

За нову наивност : предговор / Драган Хамовић.
У: *Елеије, ноктурна, епиге* : изабране и нове
песме / Саша Радојчић. – Краљево : Народна
библиотека „Радослав Веснић“, 2001. – Стр. 7.

Све је мање онога што бих зауврат могао да жртвујем:
са Бориславом Радовићем и Миливојем Пајовићем на
Фестивалу „Млади мај“ у Зајечару 1998. године

4. ЕЛЕГИЈЕ, НОКТУРНА, ЕТИДЕ : изабране и нове песме / Саша Радојчић ; предговор написао Драган Хамовић. – Краљево : Народна библиотека „Радослав Веснић“, 2001 (Краљево : Слово). – 68 стр. ; 20 см. – (Едиција Повеља. Библиотека Избор ; књ. 2)

Тираж 500. – За нову наивност: стр. 5-12. – О песмама и њиховом аутору: стр. 68.

ДРЖЕЋИ СЕ ОНОГА ШТО НИЈЕ

овде се уздизала трешња јаких грана
на које су се пентрале девојке, не сасвим лепе,
без стида се смејући својим глатким коленима.

стабло посекосмо зимус, у ведар дан, бучни
и црвени у лицу од мраза и пијанства,
грубо се шалећи, из хладне земље
ишчупасмо пањ

знам да ти, док с новим летом друга стабла зру,
тешко одвраћаш поглед од књига, не даш тај
спорни мир, али прени се и ипак смотри –
птицу која кружи над оном бившом крошњом
и свија у њој своје имагинарно гнездо,
као и нас што се башкаримо у замишљеном
хладу и као да чујемо лаком смех девојака.

Саша Радојчић уме песнички да говори и има о чему, и све о поезији зна, па је свестан и коначног краја – или говорити као творац, или ће се на крају говорити о поезији а да то неће бити поезија. Отуда један од најбољих песника којем се ближи пета деценија, чији стихови

су посебан изазов тумачу, мора да свеколики свој дијалог са собом, животом, историјом и песништвом, у распону од меланхолије до цинизма, стави на коначну пробу: све најбоље из његових стихова тражи песму која се не може и не сме заборавити, као Дис, или Лалић.

Прича око песме / Александар Јерков.
У: *Време* (Београд). – Бр. 555 (25. август 2001), стр. 44-45.

5. ЧЕТИРИ ГОДИШЊА ДОБА / Саша Радојчић. – Београд : Рад, 2004 (Београд : Спринт). – 61 стр. ; 21 см. – (Знакови поред пута)

Однос између језика и ствари, места и статуса субјекта као и, индиректно, питање места уметности речи у свету који бива лишен свога суштаства, актуелизују стихови ове књиге Саше Радојчића. Његов концентрисан, сажет стил, једноставан говор који се не лишава рефлексивности, као ни тежње да присно додирне рубове света, са свешћу о ограничености и недовољности поетског геста, веје из сваког стиха, сваке целине ове сведене књиге.

Дописивање са анђелом / Милета Аћимовић Ивков.

У: *Свешћ и њесма* / Милета Аћимовић Ивков. – Краљево : Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, 2010 . – Стр. 101-104.

2.

Теби је теже, анђеле,
У ово време тихе страсти
Да судиш –
Но мени да грешим,
У лажи да трајем,
Да падам испод свог могућег лика,
Онај који изневерава
И изневерен да будем,
Онај који пати
И крив је за патњу,
Жељник и жеља.

Зато прими, анђеле строги,
Оно што могу ти дати:
Једноставну песму и чисту сузу,
Окрајак светла
На коме зидах храм
Да ме крије и чува,
Да ме по њему помињу.

6. CYBER ZEN / Саша Радојчић. – Краљево : Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, 2013 (Краљево : АДМ графика). – 49 стр. ; 20 см. – (Едиција Повеља. Библиотека Поезија, данас ; књ. 90)

Тираж 500. – Белешка о овој књизи и њеном аутору: стр. 49.

... *Cyber zen* је књига прочишћене и проживљене лирике, скружена око уочавања просева вечности у свакидашњим породичним призорима, чежње за неупрљаном зором света, августиновске медитативности (ако ме не питате, знам, ако ме питате, не знам), природних сила и феномена (јутро, сунце, небо, мрак) и у њима обретенних артефаката.

Саша Радојчић: искорак преко прага / Михајло Пантић.

У: Од стиха до стиха : свет иза света 3 / Михајло Пантић. – Краљево : Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, 2014. – Стр. 120-122.

НАУК О ЕЛЕМЕНТИМА

тај цвет на води
та стабљика трске
тај облак што се полако скупља
а ујутро га више неће бити
тај жабац који се неразумно радује
ризикуюјући да прсне

тај шум ветра у крошњама
то крцкање гранчица у рогозу
што одаје нешто велико
вепра или срну
а можда и мало
миша или изгубљено паче

та свежина траве
та топлина на кожи
све то што напада
утрнула градска чула
или-или дигиталног ума
сав тај живот

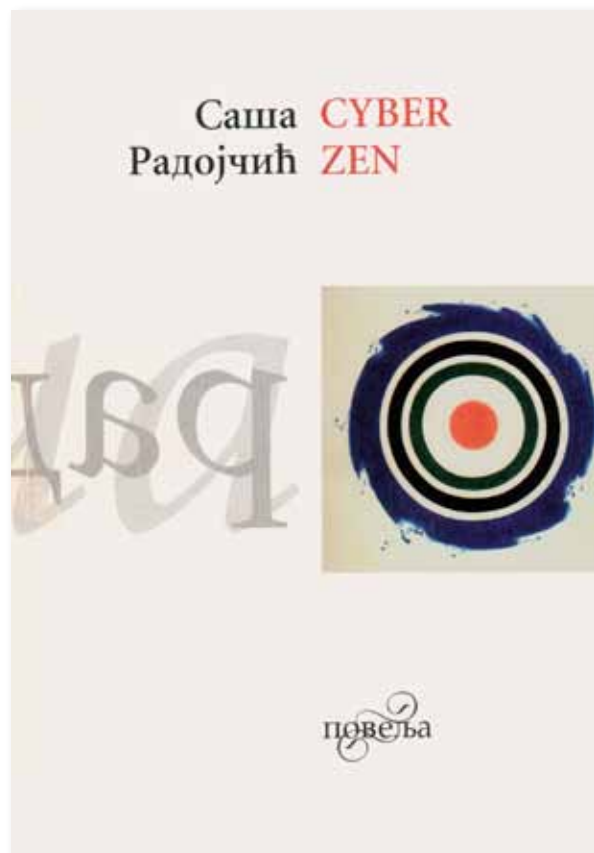
не знам шта је

а шта је песма

знам

али

не могу ти рећи

7. ДУГЕ И КРАТКЕ ПЕСМЕ / Саша Радојчић ; [поговор Ален Бешић]. – 1. изд. – Чачак : Градска библиотека „Владислав Петковић Дис”, 2015 (Чачак : Атеље Јуреш). – 94 стр. ; 21 см. – (Библиотека Књига госта ; 40) (Дисово пролеће ; 52)

Тираж 500. – Мјеста истинских чуда: стр. 81-90. – Белешка о овој књизи и њеном аутору: стр. 91.

ОНО ЧЕГА НЕМА

а оно чега нема, има ли га?

пријатељ, преминуо

пре много година:

има ли га у песмама

које покатад читам,

у кући крај које

расејан прођем?

градови у којима нисам био,

путељци на које нисам крочио –

постоје, кажу репортаже,

детаљне путне карте.

вина која нисам пробао,

дланови људи које нисам срео:

стисак и укус за неког другог.

кћи коју нисам имао –

трчи ли неком ливадом,

брза и витка, или

стазом између солитера?

осмех који нисам упознао,

плач који нисам чуо,

душа коју нисам додирнуо –

да ли ме чекају, на крају,

када све прође,

када прође

оно чега има?

У скоро тридесетогодишњем активном бављењу књижевним и филозофским радом (који обухвата превођење, писање поезије, критичких текстова и есејистике), *Дуге и кратке песме*, књига изабраних и нових пјесама Саше Радојчића која се налази пред нама, тек је седма пјесничка збирка овог аутора који поетски проговара само онда када је сигуран да је дуготрајни процес кристализације проживљеног и читалачког искуства, емоција и мисли достигао задовољавајући ниво унутрашње избалансираности, што је нужан предуслов сваког ваљаног текстуалног изрицања.

Ален Бешић (из предговора књизи)

ПОЕЗИЈА У АНТОЛОГИЈАМА И ЗБОРНИЦИМА (избор)

8. OVO VREME! / Saša Radojčić.

У: Majska rukovanja : Festival mladih pjesnika Jugoslavije Titograd : 1968–1988. – Titograd : Dom omladine „Budo Tomović“, [1988]. – Стр. 28.

9. [ПЕСМЕ] / Саша Радојчић.

У: Речи и сенке : избор из трансимболистичког песништва деведесетих / [приредио] Тихомир Брајовић. – Београд : Просвета, 1997. – Стр. 91-106.

Садржи: *Камерна музика ; После њојоја ; Америка I-V ; Ја сам њурбина ; Тракијаш о сузи ; Излазак, рајне године.*

10. [ПЕСМЕ] / Саша Радојчић.

У: Када будемо трава : антологија новијег српског песништва / [приредио] Владимир Јагличић. – Врбас : Слово, 1998. – Стр. 336-338.

Садржи: *Сећање на сивари ; Америка.*

11. ПРОГНАНИ МУДРАЦ / Саша Радојчић.

У: Колико срце памти : Фестивал југословенске поезије младих : Врбас 1968 – 1998 / [уредио] Ђорђо Сладоје. – Врбас : Дом културе „Врбас“, 1998. – Стр. 95.

12. [ПЕСМЕ] / Саша Радојчић.

У: Озарења : 225 српских песника / избор и предговор Милутин Лујо Данојлић. – Београд : М. Данојлић, 2004. – Стр. 657-658.

Садржи: *Похвала (јраве сивари) ; Камерна музика ; Држећи се оноја шјо није ; Ја сам њурбина.*

13. [ПЕСМЕ] / Саша Радојчић.

У: Антологија новије српске поезије / приредио Гојко Божовић. – Београд : Граматик, 2005. – Стр. 51-59.

Садржи: *После њојоја ; Камерна музика ; Ја сам њурбина ; Америка 1 ; Расјринуји Дионис ; Тракијаш о сузи ; Песма за 31. рођендан ; Мој син чииа.*

14. [PESME] / Saša Radojčić.

U: Nebolomstvo : panorama srpskog pesništva kraja XX veka / [priredila] Bojana Stojanović Pantović. – Zagreb : Hrvatsko društvo pisaca : Durieux, 2006. – Str. 198-199.

Sadrži: *Ja sam turbina* ; *Elegija o malim pesnicima*.

15. [POEMS] / Saša Radojčić.

U: Places We Lowe : an Antology of Contemporary Serbian Poetry / selected by Gojko Božović. – Belgrade : Serbian PEN, 2006. – Str. 275-280.

Sadrži: *After The Flood* / translated by Mira N. Matarić ; *Chamber Music* / translated by Mira N. Matarić ; *America I* / translated by Mira N. Matarić ; *A Song for my 31st Birthday* / translated by Đorđe Krivokapić ; *My Son is reading* / translated by Mira N. Matarić.

16. ROCHI A ALB / Saša Radojčić.

U: Orfeu îndrăgostit : antologie a poeziei sârbe de dragoste / Ivo Muncian. – Timișoara : Uniunea Sârbilor din România, 2006. – Str. 259.

17. [ПЕСМЕ] / Саша Радојчић.

У: На скривеном трагу : антологија новије српске поезије / саставио и предговор написао Милутин Лујо Данојлић. – Београд : Књижевни атеље МЛД ; Ваљево : Parnas Book, 2008. – Стр. 59-61.

Садржи: *Тракийај о сузи* ; *Похвала (јраве стивари)* ; *Камерна музика* ; *Држећи се оноја шјио није* ; *Ја сам шурбина*.

18. **МОЈ СИН ЧИТА** / Саша Радојчић.

У: Бескрајна моћ говора : избор из новије српске поезије / изабрао и приредио Славко Стаменић. – 1. изд. – Београд : Завод за уџбенике, 2009. – Стр. 118-119.

19. **[PESME]** / Saša Radojčić.

У: Iz muzeja šumova : antologija novije srpske poezije : 1988 – 2008 / [priređio] Nenad Milošević. – Zagreb : V. B. Z., 2009. – Str. [147]-152.

Sadrži: *Dvorište ; Čuvar blaga ; Talog, kotao ; *** [ovde se uzdizala...]; Druga ; Primorske etide.*

20. **[ПЕСМЕ]** / Саша Радојчић.

У: Поезија и последњи дани : три деценије новије српске поезије : 1977 – 2007 : цветорама / [priređio] Добривоје Станојевић. – Београд : Србија, 2009. – Стр. 312-314.

Садржи: *All you need is love ; Говорим њлачним њласом ; Излазак, рајине њогине.*

21. **МОЈ СИН ЧИТА** / Саша Радојчић.

У: Отац мој : антологија песама о оцу српских песника рођених у 20. веку / [изабрао и приредио] Јован Н. Ивановић. – 1. изд. – Београд : Свет књиге, 2011 – Стр. 337-338.

22. **[PESME]** / Saša Radojčić.

У: Ulaznica : Srbija : panorama pesništva 21. veka / u saradnji sa časopisom Ulaznica iz Zrenjanina = Eintrittskarte : Serbien : Panorama der Lyrik des 21. Jahrhunderts / in Zusammenarbeit mit der Zeitschrift Ulaznica aus Zrenjanin herausgegeben von Dragoslav Dedović. – Klagenfurt : Wien : Drava, 2011. – Str. 110-117.
Sadrži: *Moj sin čita ; Mein Sohn liest ; Traktat o suzi ; Traktat über Die Träne ; Moja žena piše pismo ; Meine Frau schreibt einen Brief ; Nauk o elementima ; Lehre von den Elementen.*

23. **[ПЕСМЕ]** / Саша Радојчић.

У: Антологија српске поезије : 1847-2000 / [priređio] Ненад Грујичић]. – Сремски Карловци : Браанково коло, 2012. – Стр. 890-891.

Садржи: *Мој син чита ; All you need is love.*

МОЈ СИН ЧИТА

и не примећује
како сунце смењује вишедневну кишу,
како ваздух постаје топао и тежак,
како пролеће узмиче пред летом,
мој син чита и не примећује
метеж, не види никога, ништа не види,
ни пчелу која му је слетела на колена,
ни оца мог који седи крај унука,
замишљен у неку своју мисао,
загледан у неку своју непостојећу тачку,
мој син, траг моје душе, чита,
и не примећује ни звуке ни мирисе,
ни промене боја на обичним стварима,
не види ни мене, поносног ни неспокојног,
јер знам: он чита и живот ће проћи крај њега
као што ево пролази крај мене,
који сам проживео више књига но дана,
мој син чита и не тичу га се годишња доба,
мршти се, задубљен у путовање,
и каже ми, не сасвим тамо, не сасвим овде,
каже ми као да одговара на моје питање,
каже ми гласним и мирним гласом,
и не дижући поглед са слова, жедан сам, тата.
тако сам жедан.

ПРЕВЕДЕНА ПОЕЗИЈА У ПЕРИОДИЦИ

24. **[POEMS]** / Saša Radojčić ; translation from the Serbian by David Albahari and George Melnyk.
U: Descant (Toronto). – Vol. 94, n°3 (Fall 1996), p. 35-38.
Sadrži: *All You Need Is Love* ; *To Philip* ; *Three Memories of Summer* ; *Treatise on a Tear*.
25. **KOMORNA GLASBA** / Saša Radojčić ; ožji izbor in prevod Aleš Čar.
U: Apokalipsa (Ljubljana). – 26-27-28 (1999), str. 99-103.
Sadrži: *Komorna glasba* ; *Dvorišče* ; *IV* ; *Izhod, leta vojne* ; *Spomin na stvari* ; *Lastovka*.
26. **MÓJ SYN CZYTA** / Saša Radojčić ; preložyla Bożena Klog-Gogolewska.
U: Tygiel Kulturu (Łódź). – Nr 7-9 (2003), str. 69-70.
27. **[PESME]** / Saša Radojčić ; fordította N. Czírok Ferenc.
U: Sikoly (Muzsla). – Év. 2, sz. 5 (2005), str. 91-92.
Sadrži: *Fohász az Agyalhoz* ; *Pannon etűdök: Négy évszak – Tél*.
28. **[PESME]** / Saša Radojčić ; prevedel Primož Čučnik.
U: Literatura (Ljubljana). – L. 18, 184-184 (september-oktober 2006), str. 176-184.
Sadrži: *Megla* ; *Poezija se je vrnila* ; *Moj sin bere* ; *Amerika 1* ; *Po potopu*.
29. **[PESME]** / Saša Radojčić ; prefacio, selección y traducción de Silvia Monrós de Stojaković.
U: Ánfora nova (Rute). – N° 93-94 (2013), str. 74-78.
Sadrži: *Tratado de la lágrima* ; *Enseñanza de los elementos* ; *Orfeo en la capital*.

ИНТЕРВЈУИ (избор)

30. **[ОДГОВОРИ САШЕ РАДОЈЧИЋА НА СТАЛНА ПИТАЊА У РУБРИЦИ]** / Саша Радојчић.
У: Домети (Сомбор) . – ISSN 0351-0425. – Год. 15, бр. 54 (јесен 1988), стр. [45]-47.
31. **КЊИЖЕВНОСТ НИЈЕ КОЛЕКТИВНИ СПОРТ** / Саша Радојчић ; [разговор водио] Владимир Станковић.
У: Борба (Београд). – ISSN 0350-7440. – Год. 79, бр. 269 (26. септембар 2001), стр. 8.
32. **НЕМА ВИШЕ АРБИТАРА** : књижевник Саша Радојчић, добитник Награде „Милан Богдановић“ / Саша Радојчић ; [разговор водио] Милан Живановић
У: Дневник (Нови Сад). – ISSN 0350-7556. – Год. 61, бр. 20406 (30. новембар 2003), стр. 15.
33. **САША РАДОЈЧИЋ : ПЕСМА ИЗВАН ПРОСТОРА** : округли сто *Месџа и не-месџа поезије*, одржан у оквиру обележавања Светског дана поезије у Културном центру Београда 20. марта 2006. године / Саша

Радојчић ; разговор водио Дејан Илић.

У: Књижевни магазин (Београд). – ISSN 1451-0421. – Год. 6, бр. 59 (мај 2006), стр. 11-16.

34. ПРЕТЕЧА И ПРАТИЛАЦ / са Сашом Радојчићем разговарао Михајло Пантић.

У: Књижевни магазин (Београд). – ISSN 1451-0421. – Год. 8, бр. 81 (март 2008), стр. 28-30.

35. СИЛЕ ЉУБАВИ И СТРАХА / Саша Радојчић ; разговор водио Б. [Бранислав] Ђорђевић.

У: Вечерње новости (Београд). – ISSN 0350-4999. – Год. 61 (10. март 2014), стр. 13.

36. МОМЕ ХРАМУ ТЕМЕЉИ У ДУШИ ЛЕЖЕ / Саша Радојчић ; разговор водила Даница Оташевић.

У: Дисово пролеће (Чачак). – ISSN 0351-0417. – Бр. 46 (мај 2015), стр. 4-9.

КЊИГЕ ОГЛЕДА И СТУДИЈА

Писаји књижевну критику значи бићи сиреман да се сојсјвени јовор сјави у службу друјој – друјој њексја, друјој аујора. Кријичар не сме да забора-ви да је мање важан од свој „јредмеја“. А они, реј-ки међу кријичарима, који се одлучују за исјрајно њисање о њесничким књијама, њу службу као да су њрејворили у сјрасј, у њријадносј једном њјајном друшјву које још брине о њоезији,

Саша Радојчић, на пресавитку кор. књиге *Поезија, време будуће*

Наши ѡрајови, бразјојине у времену: Радојчић на Критичком скупу посвећеном Ивану Негришорцу, добитнику Жичке хрисовуље 18. августа 2011. године у Народној библиотеци „Стефан Првовенчани“ у Краљеву

У савременој српској књижевности Саша Радојчић је познат по три своја ангажмана: критици, есејистици и лирици. (Нешто мање по преводилачком раду.) И у критици и у есејистици Радојчић је показао више-струки таленат: способност аналитичког разматрања чињеница поезије, херменеутички дар, озбиљност у еклектичким повезивањима разноврсних критичких, постструктуралистичких техника приступа песничкој речи. Укратко: његови есеји и критике се, по правилу, читају с уживањем и уживљавањем.

Одбрана тишине / Васа Павковић.

У: *Данас* (Београд). – Год. 5, бр. 1406-1407 (4. август 2001), стр. XVII.

37. ПОЕЗИЈА, ВРЕМЕ БУДУЋЕ : књижевне критике / Саша Радојчић. – Нови Сад ; Петроварадин : Алфаграф, 2003. – 123 стр. : ауторова слика ; 21 см. – (Библиотека Догласнице. Огледи, есеји, критике; 8)

Тираж 500. – Белешка о писцу: стр. 123.

38. PROVIDNI ANĐELI / Saša Radocić. – Beograd : Rad, 2003 (Beograd : Sprint). – 163 str. : slika autora ; 22 cm

Tiraž 300. – Beleška o tekstovima i njihovom autoru: str. 159.

39. НИШТА И ПРАХ : *антиројолошки њесимизам Сјеријиној* Даворја / Саша Радојчић. – 1. изд. – Београд : Завод за уџбенике, 2006 (Београд : Едит принт). – 172 стр. ; 20 см. – (Библиотека Нова дела)

„Ова књига представља прерађену верзију маг. рада...“
--> О књизи и њеном аутору. – Тираж 1.000. – О књизи

и њеном аутору: стр. 172. – Напомене и библиографске референце уз текст. – Библиографија: стр. 164-169. – Регистар.

40. **СТАПАЊЕ ХОРИЗОНАТА** : песништво и интерпретација песништва у филозофској херменеутици / Саша Радојчић. – Београд : Алтера, 2010 (Београд : Алтера). – 111 стр. ; 21 cm. – (Библиотека Калем ; 9)

Тираж 300. – О аутору: стр. 107. – Напомене и библиографске референце уз текст. – Регистар.

41. **РАЗУМЕВАЊЕ И ЗБИВАЊЕ** : основни чиниоци херменеутичког искуства / Саша Радојчић. – Бања Лука : Art print, 2011 (Бања Лука : Art print). – 111 стр. ; 19 cm. – (Библиотека Крајина плус Напомене и библиографске референце уз текст.

42. **UVOD U FILOZOFIJU UMETNOSTI** / Saša Radojčić. – 1. izd. – Zrenjanin : Agora, 2014 (Novi Sad : Sajnos). – 136 str. ; 23 cm. – (Biblioteka Link ; knj. 7)

Тираж 1. 000.– Бељешка о аутору: стр. 137. – Библиографија.

КЊИГЕ ПРЕВОДА

43. **ГАДАМЕР**, Ханс-Георг

Похвала теорији : филозофски есеји / Ханс-Георг Гадамер ; избор и превод Саша Радојчић. – Подгорица : Октоих, 1996 (Требиње : „Требиње“). – 163 стр. ; 17 cm. – (Библиотека Алетхеа)

Превод дела: Lob der Theorie. – Тираж 1.000. – Белешка о писцу: стр. 161.

44. **ХАЈДЕГЕР**, Мартин

Извор уметничког дела / Мартин Хајдегер ; [превод Саша Радојчић]. – Врбас : Слово, 1996 (Нови Сад : Дневник). – 104 стр. ; 17 cm. – (Едиција Преводи)

Превод дела: Der Ursprung des Kunstwerkes / Martin Heidegger. – Тираж 500. – Преводиочева белешка: стр. 101. – Речник важнијих термина: стр. 102-103.

45. **ГАДАМЕР**, Ханс-Георг

Filozofija i poezija / izbor Milo Lompar ; prevod Saša Radojčić. – Beograd : Službeni list SRJ, 2002 (Beograd : Vojna štamparija). – 244 str. ; 24 cm

Превод дела: Gesammelte Werke. – Тираж 500. – Str. 241-244: Моћ добре воље / Milo Lompar. – Напомене и библиографске референце уз текст.

46. **ДИЛТАЈ**, Вилхелм

Doživljaj i pesništvo : Lesing – Gete – Novalis – Helderlin / Vilhelm Diltaj ; preveo Saša Radojčić. – 1. izd. – Novi Sad : Orpheus, 2004 (Sremska Kamenica : Grafo ofset). – 370 str. ; 21 cm. – (Kolesa)

Превод дела: Das Erlebnis und die Dichtung / Wilhelm Dilthey. – Str. 367-368: О овом издању / Ivan Negrišorac. – Регистар.

47. **ЗАФРАНСКИ**, Ридигер

Zlo ili drama slobode / Ridiger Zafranski ; [prevod Saša Radojčić]. – Beograd : Službeni list SCG, 2005 (Beograd : Atelje Bogdanović). – 251 str. ; 23 cm

Prevod dela: Böse, oder, Das Drama der Freiheit / Rüdiger Safranski. – Tiraž 500. – Str. 233-251: Esejističko iskustvo / Milo Lompar. – Knjige koje igraju neku ulogu u ovoj knjizi: str. 225-230.

48. **ЈИНГЕР**, Ернст

Droge i opijenost : približavanja / Ernst Jinger ; preveo sa nemačkog Saša Radojčić. – Čačak : B. Kukić : Gradac K, 2007 (Beograd : Zuhra). – 424 str. ; 21 cm. – (Biblioteka Cveće zla ; 14)

Prevod dela: Annäherungen – Drogen und Rausch / Ernst Jünger. – Tiraž 500. – Str. 5-19: Zračenje Ernsta Jingera / Albert Hofman.

49. **ГАДАМЕР**, Ханс-Георг

Ko sam ja i ko si ti? : komentar uz Celanov ciklus pesama „Kristal daha“ / Hans Georg-Gadamer ; prevod i predgovor Saša Radojčić. – Beograd : Nolit, 2009 (Beograd : Radunić). – 179 str. ; 19 cm. – (Biblioteka Hermes / [Nolit])

Prevod dela: Wer bin Ich und Wer bist Du?. – Tiraž 500. – Str. 7-52: Pravo pesme i pravo čitaoca / Saša Radojčić. – Napomene i bibliografske reference uz tekst.

ЛИТЕРАТУРА О КЊИЖЕВНОМ СТВАРАЛАШТВУ САШЕ РАДОЈЧИЋА

У КЊИГАМА (избор)

50. АЋИМОВИЋ, Милета Ивков

Дописивање са анђелом / Милета Аћимовић Ивков. – Приказ књиге: *Четири јодушња доба*.

У: Свет и песма / Милета Аћимовић Ивков. – Краљево : Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, 2010. – Стр. 101-104.

51. БЕШИЋ, Ален

Вријеме тихе страсти / Ален Бешић. – Приказ књиге: *Четири јодушња доба*.

У: Лавиринти читања : критике и огледи о савременом песништву / Ален Бешић. – Зрењанин : Агора, 2006. – Стр. 152-155.

52. БОЖОВИЋ, Гојко

Повратак стварима / Гојко Божовић.

У: Поезија у времену : о српској поезији друге половине 20. века / Гојко Божовић. – Подгорица : Октоих, 2000. – Стр. 302-306.

53. Свакодневно и несвакодневно / Гојко Божовић.

У: Места која волимо : есеји о српској поезији / Гојко Божовић. – Београд : Завод за уџбенике, 2009. – Стр. [317]-[321].

54. БРАЈОВИЋ, Тихомир

Речи и сенке / Тихомир Брајовић.

У: Речи и сенке : избор из трансимболистичког песништва деведесетих / [приредио] Тихомир Брајовић. – Београд : Просвета, 1997. – Стр. 5-23.

55. ГОРДИЋ, Славко

Вребање чуда / Славко Гордић.

У: Главни посао : есеји о савременом песништву / Славко Гордић. – Нови Сад : Дневник, 2002. – Стр. 113-116.

56. КОСТАДИНОВИЋ, Александар

За смисао / против смисла / Александар Костадиновић. – Приказ књиге: *Нишња и њрах*.

У: Израз и огледало / Александар Костадиновић. – Београд : Алтера, 2010. – Стр. 9-26.

57. ЛАКОВИЋ, Александар Б.

Поезија Саше Радојчића из саме тишине / Александар Б. Лаковић.

У: Токови ван токова / Александар Б. Лаковић. – Београд : Рад, 2004. – Стр. 238-251.

58. ПАВКОВИЋ, Васа

10 фрагмената за 10 година / Васа Павковић.

У: Дух модернизма / Васа Павковић. – Београд : Народна књига-Алфа, 2000. – Стр. 252.

59. Слика с краја века / Васа Павковић.

У: Дух модернизма / Васа Павковић. – Београд : Народна књига-Алфа, 2000. – Стр. 242.

60. ПАНТИЋ, Михајло

Саша Радојчић: искорак преко прага / Михајло Пантић.

У: Од стиха до стиха : свет иза света 3 / Михајло Пантић. – Краљево : Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, 2014. – Стр. 120-122.

61. Саша Радојчић: речи и ствари / Михајло Пантић.

У: Нови прилози за савремену српску поезију : огледи и критике / Михајло Пантић. – Приштина : „Григорије Божовић“, 1994. – Стр. 197-199.

62. Радојчић / Михајло Пантић.

У: Свакодневник читања : шта читам и шта ми се догађа II : лични азбучник писаца / Михајло Пантић. – Вршац : КОВ, 2004. – Стр. 158-160.

63. **ПОПОВИЋ**, Богдан А.

Нивои стварности – говор међузависности / Богдан А. Поповић. – Приказ књиге: *Елеџије, ноктурна, епиде*.
У: Критички колажи. – Београд : Просвета, 2006. – Стр. 214-217.

64. **Песничка дела у критикама и есејима / Богдан А. Поповић.** – Приказ књиге: *Провидни анђели*.

У: Критички колажи. – Београд : Просвета, 2006. – Стр. 176-177.

65. **ПОТИЋ**, Душица

Новоговор и негативна поетика / Душица Потих. – Приказ књиге: *Америка и грује њесме*.

У: Тетоважа / Душица Потих. – Ниш : Просвета, 2000. – Стр. 289-295.

66. **СТОЈАНОВИЋ** Пантовић, Бојана

Дискурс меланхолије / Бојана Стојановић Пантовић.

У: Наслеђе суматраизма : поетичке фигуре у српском песништву деведесетих / Бојана Стојановић Пантовић. – Београд : Рад, 1988. – Стр. 129-131.

67. **ХАМОВИЋ**, Драган

За нову наивност / Драган Хамовић.

У: Елегије, ноктурна, етиде : изабране и нове песме / Саша Радојчић; предговор написао Драган Хамовић. – Краљево : Народна библиотека „Радослав Веснић“, 2001. – Стр. 7-12.

68. **За нову наивност / Драган Хамовић.**

У: Последње и прво : мала књига кратких текстова о српској поезији XX века. – Краљево : Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, 2003. – Стр. 93-99.

У ПЕРИОДИЦИ (избор)

69. **БЕЛЕСЛИЈИН**, Драгана

То што од себе правимо / Драгана Белеслијин. – Приказ књиге: *Cyber zen*.

У: Српски књижевни лист (Београд). – ISSN 2334-6000. – 3/18, бр. 7/112 (јануар, фебруар и март 2014), стр. 8-9.

70. **ЂУРИЋ**, Дубравка

Filozofske dileme / Dubravka Đurić. – Prikaz knjige: *Amerika i druge pesme*.

У: Naša borba (Beograd). – ISSN 0354-6217. – God. 73, br. 107 (18. maj 1995), str. 9.

71. **ЖИВАНОВИЋ**, Милан Разлози за песму / М. [Милан] Живановић. – Приказ књиге: *Провидни анђели*.

У: Дневник (Нови Сад). – ISSN 0350-7556. – Год. 61, бр. 20379 (3. новембар 2003), стр. 7.

72. **ЖИВАНОВИЋ**, Никола

Медитације о месту чуда / Никола Живановић. – Приказ књиге: *Cyber zen*.

У: Београдски књижевни часопис (Београд). – ISSN 1452-2959. – Год. 9, бр. 32-33 (јесен-зима 2013), стр. 180-184.

73. **ЈЕЛЕНКОВИЋ**, Саша

Лирски каталог крхотина / Саша Јеленковић. – Приказ књиге: *Камерна музика*.

У: Књижевне новине (Београд). – ISSN 0023-2416. – Год. 44, бр. 854 (15. децембар 1992), стр. 14.

74. **ЈЕРКОВ**, Александар

Priča oko pesme / Aleksandar Jerkov. – Prikaz: *Elegije, nokturna, etide*.

У: Vreme. – ISSN 0353-8028. – Br. 555 (25. avgust 2001), str. 44-45.

75. **ЈОВАНОВИЋ**, Александар

Носталгија и иронија / Александар Јовановић. – Приказ књиге: *Елеџије, ноктурна, епиде*.

У: Политика (Београд). – ISSN 0350-4395. – Год. 98, бр. 31536 (18. август 2001), стр. V.

76. **КОЉЕВИЋ**, Светозар

Кад би само / Светозар Кољевић. – Приказ књиге: *Елеџије, ноктјурна, еџиде*.

У: Повеља (Краљево). – ISSN 0352-7751. – Год. 32, бр. 3 (2002), стр. 119-120.

77. **ЛАКОВИЋ**, Александар Б.

Осмишљени и утишани поступак опстајања и савладавања неприхватљивог / Александар Б. Лаковић. – Приказ књиге: *Cyber zen*.

У: Поља (Нови Сад). – ISSN 0032-3578. – Год. 58, бр. 484 (новембар-децембар 2013), стр. 157- 160.

78. Стеријино *Даворје* песимизма / Александар Б. Лаковић. – Приказ књиге: *Нишџа и ѝрах*.

У: Књижевни магазин (Београд). – ISSN 1451-0421. – Год. 7, бр. 70 (април 2007), стр. 49-50.

79. **МАНДИЋ**, Зоран М.

Изрицање неизрецивог / Зоран М. Мандић. – Приказ књиге: *Провидни анђели*.

У: Политика (Београд). – ISSN 0350-4395. – Год. 101, бр. 32548 (19. јун 2004), стр. Б5.

80. Књига о стварима / Зоран М. Мандић. – Приказ књиге: *Америка и грује ѝесе*.

У: Домети (Сомбор). – ISSN 0351-0425. – Год. 22, бр. 80-81 (пролеће-лето 1995), стр. 107-110.

81. Радојчићеве песме о анђелима / Зоран М. Мандић. – Приказ књиге: *Четџири ѝодишња доба*.

У: Златна греда (Нови Сад). – ISSN 1451-0715. – Год. 4, бр. 38 (децембар 2004), стр. 71-72.

82. Саша Радојчић: *Узалуд снови*, Народна библиотека „Карло Бијелички“, Сомбор, 1985 / Зоран М. Мандић.

У: Летопис Матице српске (Нови Сад). – ISSN 0025-5939. – Год. 162, књ. 437, св. 5 (мај 1986), стр. 810-[811].

83. Saša Radojčić: *The Four Seasons (Četiri godišnja doba, Rad, Belgrade, 2004)* / reviewer Zoran M. Mandić ; translated by Alison and Vladimir Kapor.

У: Zlatna greda (Novi Sad). – ISSN 1451-0751. – V. 5, no. 43 (may 2005), p. 68.

84. **НИКОЛИЋ**, Ненад

Елементарни песимизам или разочарани оптимизам? / Ненад Николић. – Приказ књиге: *Нишџа и ѝрах*.

У: Наслеђе (Крагујевац). – ISSN 1820-1768. – Год. 4, бр. 7 (2007), стр. 181-189.

85. **ПАВКОВИЋ**, Васа

Врло тиха, лагана музика / Васа Павковић. – Приказ књиге: *Камерна музика*.

У: Свеске (Панчево). – ISSN 0353-3325. – Год. 4, бр. 14 (1992), стр. 176-179.

86. Odbrana tišine / Vasa Pavković. – Prikaz knjige: *Elegije, nokturna, etide*.

У: Danas (Beograd). – ISSN 1450-538X. – God. 5, br. 1406-1407 (4. avgust 2001), str. XVII.

87. **ПЕТРОВИЋ**, Предраг

Песма онога што није / Предраг Петровић. – Приказ књиге: *Елеџије, ноктјурна, еџиде*.

У: Градина (Ниш). – ISSN 0436-2616. – Год. 38, Нова серија, бр. 1 (2003), стр. 273-275.

88. **ПОПИЋ**, Миленко

Стихови наде / Миленко Попић. – Приказ књиге: *Узалуд снови*.

У: Домети (Сомбор). – ISSN 0351-0425. – Год. 13, бр. 44 (пролеће 1986), стр. 106-107.

89. **ПОПОВИЋ**, Богдан А.

Есеји о поезији / Богдан А. Поповић. – Приказ књиге: *Провидни анђели*.

У: НИИ (Београд). – ISSN 0027-6685. – Бр. 2 776 (11. март 2004), стр. 51.

90. **РЕЂЕП**, Драшко

Pesnik tela i neposrednosti : Saša Radojčić, znameniti naš poeta oskudnih vremena / Draško Ređep.

У: Градски лист (Нови Сад). – ISSN 1450-9725. – God. 4, br. 1170/1171 (28/29. februar 2004), str. 9.

91. **ЋОСИЋ**, Небојша

Разумевање поезије / Небојша Ћосић. – Приказ књиге: *Провидни анђели*.

У: Борба (Београд). – ISSN 1451-6608. – Год. 83, бр. 53 (26. фебруар 2004), стр. 12.

92. **УРОШЕВИЋ**, Драгиња

У знаку једноставности / Драгиња Урошевић. – Приказ књиге: *Елеије, ноктиурна, епигде*.

У: Борба (Београд). – ISSN 0350-7440. – Год. 79, бр. 193 (12. јул 2001), стр. II-III.

Грађа снова које ће сањати неко друји: са Војиславом Карановићем и Кајоко Јамасаки

Над свећом нашим да ли бди реч, и разлози, и слово: Саша Радојчић, Даница Оташевић, Васа Павковић, Мирослав Максимовић, Драган Хамовић и Владан Матијевић у Чачку 9. марта 2003. године

93. **ШАПОЊА**, Ненад

Тишина властитог / Ненад Шапоња. – Приказ књиге: *Америка и друје њесме*.

У: Летопис Матице српске (Нови Сад). – ISSN 0025-5939. – Год. 172, књ. 457, св. 1 (јануар 1996), стр. 183-185.

Ново доба тражи нове њесме: са Марјаном Чакаревићем, Аном Ристовић, Енесом Халиловићем и Петром Милорадовићем у Чачку на 51. Дисовом пролећу 26. јуна 2014. године

О свећлосћи из које сја вечносћ: са Тањом Крагујевић у пролеће 2015. године

Едиција КАТАЛОЗИ ИЗЛОЖБИ

Оливера Недељковић
ПЕСМА, ГРАНИЦА СВЕТОВА

Каталог изложбе посвећене Саши Радојчићу,
добитнику Дисове награде за 2015. годину

Издавач Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“
Господар Јованова 6 - Чачак
www.cacak-dis.rs
e-mail: biblioteka@cacak-dis.rs
Чачак, 2014.

За издавача Даница Оташевић

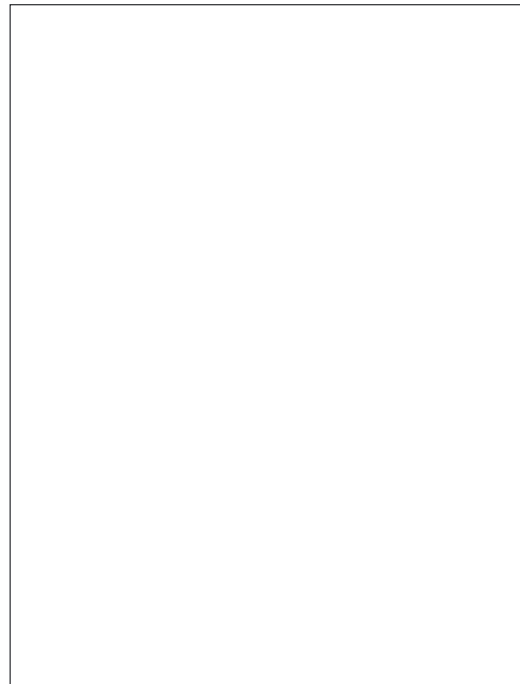
Штампа Графичка радионица „АРТЕРА“ доо - Чачак

Тираж 250

ISBN 978-86-83375-76-9

Штампање каталога и поставку изложбе помогло

Министарство културе и информисања
Републике Србије

Са великом радознoшћу погледао на веб-сајту
 поезије - у насмеху и нашем месичном
 језику.
 26. маја 08
 Соузе Радојић

ДИСОВО пролеће

ПРИМОРСКЕ ЕТИДЕ

5

могао бих живети још хиљаду
година, и могао бих свакога
јутра излазити на дуго жало,

и не видети то што видех данас:
али изрећи то, непоновљиво,
био би тек покушај понављања,

признање слабости, слутња да живот
ипак није испуњен ни исцрпен
часом у ком се збуде све што треба,

и да су му потребне речи, речи

ISBN 978-86-83375-76-9

9 788683 375769

